

Alexandru N. Popescu-Craiovescu,
profesor la școala națională din Tg-Jiu
(1841-1847)

IANCU ȘT. TOMA,
INFIINȚAREA PRIMELOR ȘCOLI SĂTEȘTI
ÎN ȚARA ROMÂNEASCĂ

Nici în Regulamentul Organic din 1831 și nici în regulamentul școlar din 1834, întocmit în aplicarea celui dintâi, nu se cuprind prevederi pentru școlile sătești, ci numai pentru școlile din orașele capitale ale județelor. Domnea încă concepția din timpul lui Al. Ipsilanti că sătenilor le e rezervată munca câmpului și păstoria.

Singura prevedere legală pentru școlile de prin sate este cea cuprinsă în proiectul al doilea pentru seminarii, protopopi și preoți, tot din anul 1831, care, prin art. 8 decide ca în fiecare sat să se țină pe lângă preot și un cîntăreț care va primi pe lângă două chile de bucate (circa 800 ocale) pe fiecare an și cîte doi lei de fiecă enoriaș sătean — plătibili cîte un leu la Sf. Gheorghe și Sf. Dumitru, fiind dator, pentru această plată a învăța copiii satelor carte și cîntări.¹

Spre deosebire de orașe, care primeau învățămînt gratuit, la sate, învățătura de carte trebuia plătită în produse și bani, de către enoriași.

Trecuseră patru ani și dispoziția din art. 8 nu era pusă în aplicare în nici un sat din principatul Țării Românești. Școlile care se găseau în ființă prin unele sate erau înființate ici și colo de anumiți particulari, proprietari de moșii, spre a învăța copiii satelor „de pomană” sau de diverși dascăli și grămăticii, pe bază de învoială cu sătenii.²

În aceste condițiuni, la 14 ianuarie 1838 Vornicia din lăuntru dă o circulară către toate ocîrmuirile de județe, publicată în Buletinul Statului și în Curierul Românesc, prin care se pun bazele școlilor sătești din Țara Românească. Proprietarii de moșii împreună cu ocîrmuirile de județe urmau să întocmească încăperile de școală în fiecă siliște de sat, potrivite

cu numărul copiilor. Se pune în mișcare și Eforia școlilor naționale care îmbrățișează cu căldură ideea înființării școlilor sătești.

Învățătura copiilor de prin sate avea să urmeze numai pe timp de iarnă, de la 1 noiembrie la finele lui martie, pentru ca în lunile cealalte să se îndeletnicească cu lucrarea pământului stînd în ajutorul părinților.

Profesorii din orașele de reședință devin, din acest moment, pe lîngă profesorii de învățăturile începătoare și profesorii normali — de școală normală pentru pregătirea învățătorilor sătești.³

În început, Eforia școlilor naționale a îndrumat profesorii de la județe, ca prin înțelegere cu ocîrmuitorii să găsească tineri țărani, dintre cîntăreții sau grămăticii de la biserici spre a fi pregătiți cîteva luni pe vară la învățăturile începătoare, după care se îndatorau a ține școală în satele lor, în iarna care venea. Începînd cu luna mai 1838, prin unele județe începuseră a se aduna la reședință, candidații de învățători dintre țîrcovnicii satelor, care se plîngea însă că nu puteau face față cheltuielilor cu cazarea și hrana pentru șederea la județ. Eforia școlilor propunea să li se vină în ajutor, plătindu-li-se din cutia statului, cheltuielile cu șederea la oraș pe timp de două luni, cît învățau în școala normală.⁴

În acțiunea de recrutarea candidaților, s-a constatat încă de la început că mulți din țîrcovnicii bisericilor sătești refuzau a primi această sarcină și din această cauză, sătenii erau siliți să caute alți tineri pentru această carieră, care sau erau birnici și deci supuși la toate însărcinările acestei trepte sau clăcași pe moșii străine și îndatorați la toate dările proprietărești.⁵

Eforia a intervenit la Departamentul trebilor din lăuntru ca tinerii ce se vor așeza învățători să fie apărați de plata capîtației și altor îndatoriri ce depindeau de administrație iar proprietarii de moșii să fie invitați a scuti pe învățători „măcar numai de clasă dacă nu și de dijmă”.⁶

Pe de altă parte Eforia școlilor a cerut să se dea porunci ca să contribuie la plata celor doi lei pentru învățătorul satului, toți șezătorii satului fără osebite : preoți, diaconi, jurați, vătășei, dorobanți mazili, boieri de neam și asidați — iar nu numai familiile de birnici — pentru a se mări pe această cale retribuția învățătorului de sat.⁷

AL. N. POPESCU-CRAIOVESCU SE MUTA DE EFORIE LA ȘCOALA DIN TÎRGU-JIU, ÎN SCHIMB CU S. STANCIOVICI

În urma cercetărilor comisiei delegată de Eforie (N. Iliescu, și N. Bălăceanu), Eforia, la 19 septembrie 1841 decide ca Alex. N. Popescu să fie mutat de la Slatina la Tîrgu-Jiu, fiind nevoie a se face schimbare între el și C. Stanciovici, care la fel, era victima unor acuzații ale unei părți din orășenii din Tîrgu-Jiu.

La început, profesorul Al. Popescu răspunde Eforiei că nu primește această schimbare, după aproape 5 ani de împlinire a datoriilor sale, apreciind această mutare ca apusul profesiei sale.⁸ Cere să fie mutat la București sau la Craiova „pentru că numai acolo aş putea găsi mai cu îmbelșugare, hrana de care doresc, ce e mai scumpă decît toate la vîrsta în care mă aflu”.

În lipsa acestor două orașe, s-a obișnuit cu Slatina, fiind gata a lepăda postul de profesor decît a-l schimba cu al oricărui alt oraș din Principatul Român, vecin cu el din Tîrgu-Jiu.⁹ Scrie cu acest prilej și personal directorului Petrașche Poenaru și lui Mihail Dim. Ghica, prezidentul Eforiei școlilor naționale.

Eforia stăruie în hotărîrea luată, cu atît mai mult cu cît trebuie să se facă schimbul cu C. Stanciovici, care nu mai putea rămîne la Tîrgu-Jiu.¹⁰ Obștea Slatinei cerea rămînerea profesorului Popescu la Slatina, care se oferise să predea copiilor franceza sau greaca.¹¹

Hotărîrea Eforiei și-a urmat cursul. În 17 octombrie 1841, N. Cociu scria Eforiei că a luat în primire de la profesorul Popescu și singur se ocupa de trei clase.¹²

În decembrie 1841 și-a adus lucrurile de la Slatina în vreme de iarnă, plătind 157 lei¹³ pentru el și o slugă a sa, pentru opt poște de la București unde se chemase pentru trebuință — la Tîrgu-Jiu.

C. Stanciovici era acuzat de o parte din orășenii din Tîrgu-Jiu, că în calitate de membru al sfatului orășenesc neglija școala și noștile și le petrecea la jocuri în societate.¹⁴ Deși era de 9 ani la școala din Tîrgu-Jiu, însurat aci, cu copii în leagăn și soție însărcinată, iar o parte din orășeni îl susțineau I. Călinescu, Măldărescu, Sîmboteanu, V. Hurezeanu, Radu Babovici) Eforia a decis mutarea lui, pentru îndreptare de „neorînduială” în schimb Al. N. Popescu, la Slatina cu clasa III și cu învățarea candidaților de la școlile comunale.

AL. N. POPESCU, PROFESOR LA ȘCOALA NAȚIONALĂ DIN ȚIRGU-JIU

La școala din Țirgu-Jiu, profesorul normal Al. N. Popescu găsește că e mare nevoie de cărți didactice atât pentru școlarii orașului cât și pentru candidații de învățători comunali în care scop scrie Eforiei, la 30 decembrie 1841 să se trimită catehisme mari, gramatici, aritmetici, geografii, caligrafii mari și mici, evanghelii, rugăciuni, manuale de silabisiri. Cere aceste cărți didactice pînă — după sărbătorile anului nou „cînd această școală de nevoie este a se regula strașnic spre a putea cîștiga cele 6 luni pierdute” și le primește pe 8 ianuarie 1842.¹⁵

a) Activitatea sa începe cu o demisie, cerînd numire la clasele umanoare din București sau Craiova

După o scurtă perioadă de orientare, în 25 martie 1842, în care timp și munca de librar al Casei școalelor la care pierdea în loc să cîștige ceva... îl deranjează — hotărăște să-și dea demisia, înaintînd un raport în care arată că după o trudă de 12 ani ca școlar și profesor, se apropie de bătrînețe „bărbăția grăbește, pruncia a pierdut-o” — cere strămutare la vreuna din clasele umanoare din București sau Craiova, dîndu-i-se vreo catedră pentru atestatele pe care le posedă. Se împlineau 5 ani de cînd ieșise din colegiul din București, trimis ca profesor la Slatina.

Consideră că postul de profesor de școală normală este incompatibil cu aplicările sale și în luna mai vrea să plece, fiind nevoie să i se trimită înlocuitor, fiind destul pentru atîta muncă.¹⁶ Peste o lună revine, arătînd că n-a primit nici un rezultat la demisie, el lasă hîrțile închise și se duce la colegiu ca școlar să se pregătească în continuare. Mihai Ghica, președintele Eforiei Școlilor naționale îi primește demisia, urmînd a se orîndui înlocuitor.

În 22 mai 1842, comitetul de inspecție al școlii din Țirgu-Jiu comunică că de la duminica florilor, profesorul Alecu Popescu nu s-a mai văzut, iar școala e închisă și școlarii umblau ca oile rătăcite. Se cere numirea ca profesor a lui Ștefan Frumușanu. Între timp profesorul Al. N. Popescu scrie președintelui Mihai Ghica că nu și-a dat demisia, ci vrea numai să fie numit la vreo clasă de umanoare a școlii centrale din Craiova, nemaiputînd rămîne profesor de școală normală.¹⁷ M. Ghica îl susține a fi așezat după capacitate la vreun post, dar N.

Golescu de la Departamentul trebilor din lăntu scrie Eforiei, în iunie 1842 să îndatoreze pe numitul profesor a-și îndeplini „din pricini cunoscute ca nepotrivite”.¹⁸ De abia în 6 august, datoriile sale nefiind de cuviință a sta copiii fără învățătură profesorul Al. N. Popescu se duce la București, și cere Eforiei să nu fie considerat demisionat căci a făcut aceasta ca să poată merge la Craiova. Prin jurnalul din 8 august 1842 semnat de Petrache Poenaru Al. N. Popescu se numește profesor tot la Tîrgu-Jiu.¹⁹ iar la 19 august acesta pregătea deschiderea școlii.

În 8 octombrie 1842 cere Eforiei să fie înscris sub ade-văratul său nume A.N. Craiovescu — numele răposatului său părinte, părăsind un nume pe care i-l daseră învățătorii primelor clase, știindu-l fecior de preot, i-au zis Popescu.²⁰

După doi ani de funcționare în Tîrgu-Jiu, în 15 septembrie 1844 Al. N. Craiovescu revine cu o cerere către Vodă, arătînd aceiași veche și statornică dorință a lui: o catedră în școala Craiovei la clase gimnaziale, ori care ar fi, potrivit cu studiile ce a făcut, ca să-și îmbunătățească starea morală și materială.²¹ De la Vodă cu aprobare, cererea ajunge la Eforie.

Mai trec încă trei ani și în iulie-august 1847, profesorul Al. N. Craiovescu e bolnav, în București, în căutare de doctor. Revine în septembrie 1847 în Tîrgu-Jiu, acuzînd asprimea cli-mei gorjene pentru înrăutățirea sănătății lui.²² Solicită un post vacant la școlile elementare din Capitală, ca să-și poată îngriji sănătatea.²³

Cu data de 1 octombrie 1847, A. Craiovescu e numit profesur de clasa I la una din școlile elementare din București cu 400 lei pe lună și 140 lei pentru mutare reprezentînd cheltuielile pentru 14 poște cu 4 cai²⁴ În locul său vine pitarul E. Călinescu pentru clasa I (fost la școala din Cerneți) și pentru cl. II Mihail Georgescu.²⁵

CLĂDIRIA ȘCOLII DIN TÎRGU-JIU

În iarna 1841—1842, școala orașului s-a ținut în încăperile lui Costache Hartofilaxis, protopopul orașului.²⁶ Cînd venise aci, găsise școala într-un beci al caselor Uța Măldărescu.

În noiembrie 1842, clădirea începută pentru școală nu era gata, iar profesorul Popescu închiriază niște case cu 300 lei, pe an apreciînd că școala nu mai poate sta într-un beci.²⁷

În februarie 1843 cere pentru școală altă încăpere.²⁸ În martie același an, serdarul N. Otetelișanu oferă locuință pentru școală pînă la vacanța viitoare.²⁸ În august 1843 încă școala

nouă nu era terminată, iar încăperile închiriate se pierdeau din neplata chiriei de către magistrat.³⁰

În septembrie 1843, profesorul Al. N. Craiovescu scrie Eforiei despre nepăsarea autorităților competente în privința încăperilor de școală : încăperea nouă era prost lucrată și trebuia prefăcută, în loc de șita prost bătută, trebuiau olane, n-avea curte, pivniță, magazie, cămări, nici chiar dulap ; n-avea bănci, semicercuri, catedră, scaun iar tavanul amenința a cădea).³¹

În 20 octombrie 1843 revine cu alt raport despre clădirea școlii **începută de 4 ani și neterminată**, urmînd a se închiria niște încăperi pentru școală și pentru locuința sa. În noiembrie 1843 începe școala în două beciuri de sub casele Corneliu Sărdănescu din piață. În școala nouă, tavanele au început să cadă și plouă înăuntru.³²

În februarie 1844, după repararea tavanelor, școala s-a mutat d'n cele două beciuri într-o sală din noua clădire — **fiind a opta mutare în timp de doi ani**.³

În iulie 1846 școala nouă n-avea pămînt în pod, n-avea sobe, n-avea curte, pereții erau crăpați³⁴. Școala e vizitată de Vodă în această lună.³⁵

În iulie 1848, pitarul G. Călinescu — înlocuitorul lui Al. N. Craiovescu scria Eforiei că școala era tot neterminată.³⁶

De notat că școala din Tirgu-Jiu s-a făcut în antrepriza slugerului Ion Sîmboteanu cumnat cu T. Călinescu și Costache Stancioviți, profesorul.³⁷

Profesorul Al. N. Craiovescu — fire independentă — acuza pe slugerul Iancu Sîmbotean — contraciul clădirii — de necinste,³⁸ repetîndu-se situația de la construcția școlii din Slătina.

AL. N. CRAIOVESCU, PROFESOR NORMAL PENTRU ȘCOLILE COMUNALE LA GORJ

Pe anul 1842/1843, în județul Gorj erau 141 școli comunale cu 1929 scolari iar în școala normală urmau pentru pregătire 153 școlari. La 270 sate cite erau după ultima arondare teritorială (înclinare) era nevoie de 161 școli, dar 20 nu erau săvîrșite.³⁹

Profesorul Al. N. Craiovescu aprecia că școlile comunale erau în mare neorînduială, candidații schimbîndu-se în fiecare an.⁴⁰

În 30 iunie 1843 se întocmește o catagrafie pentru copiii și flăcăii din toate satele Gorjului.⁴¹ Pe aceeași dată profesorul Craiovescu înaintează la Eforie un catalog cu toți candidații de învățători din Gorj, consemnând data venirii în școală, lipsurile și gradul învățaturii, numărînd 19 candidați în plaiu Novacilor, 23 în plaiul Vilcan, 24 în plasa Tismana, 25 în plasa Jiu, 28 în plasa Amaradia și 42 în plasa Gilort,⁴² în total 161 candidați.

În septembrie 1843, se așează subvizorii școlari la cele 6 plăși și plaiuri:⁴³ Petre Negoită din satul Frumușei la plasa Jiu, Andrei Paraschiv din Zăicoi la plaiul Vilcan, C. Filip din Voitești la plaiul Novaci, Constantin Scortan din oraș pentru plasa Gilort, Gh. Brătean din Verșani la plasa Amarazii și Alecu Popescu din Rovinari la plasa Tismanii. Nefiind clar cine face întreținerea școlilor din sate, profesorul Craiovescu cere lămuriri de la Eforie care-i mulțumește pentru observații și-l asigură că e în corespondență cu Ministerul pentru rezolvare.⁴⁴

În decembrie 1843 se înaintează o nouă listă de candidați și satele unde slujeau cu însemnare pentru vîrsta, anul și luna cînd a început, de era însurat sau flăcău, de e fiu de preot, diacon sau altceva, din ce sat e și la ce școală e candidat.⁴⁵ Se trimit regulat liste cu candidații ce meritau numirea de învățători și căpătare de înscrisuri.⁴⁶

Într-un raport către Eforia școlilor naționale în ianuarie 1844 profesorul condamnă nestatornicia ce domnește în toate școlile începătoare, cerînd îmbunătățirea situației existente, în care copiii se înscriu, urmează cîteva luni apoi se fac nevăzuți, tocmai cînd încep a se deprinde; unii după luni sau ani întregi, revin din nou, dominînd părerea că școala și fîntina sînt slobode oricui a se adăpa oricînd vrea.

La școlile comunale, observă profesorul, situația e și mai rea: se aduc copii de săteni cu rîndul ca la clacă: care-l dă o iarnă, următoarea iarnă nu-l mai dă, cerînd să-l dea și vecinul care are mai mulți copii, aceștia trimițînd pe iarnă cîte unul, crezînd că într-o iarnă pot învăța ceva. După 15 martie, copiii se trimiteau cu vitele, iar în Gorj e datina veche că locuitorii din partea locului, de la 20 septembrie la 20 octombrie, își iau cu ei copiii la vii pînă isprăvesc culesul.

La sat ori la oraș, de-abia 10 la sută e populație școlară. De aceea Craiovescu vorbește de apostolica meserie de profesor.⁴⁷

În 1844 sînt în Gorj 155 școli comunale cu 2 036 școlari iar în școala normală 96 școlari reguțați și 30 auditori.⁴⁸

În iulie 1844 se înaintează lista cu starea mobilelor ce se află în școlile comunale (bănci, semicercuri, scaune, mese, table),⁴⁹ iar în noiembrie același an se întocmește lista candidaților plecați să deschidă școli satești, cerîndu-se 500 manuale de silabisiri.⁵⁰

Profesorul Craiovescu are păreri proprii în materie de școli comunale pe care le comunică Eforiei.⁵¹ În ianuarie 1845 el propune ca să învețe la școala normală nu numai pentru învățători ci și băieți din sate pentru : preoți, țircovnici, logofeți, epistați. Întocmește reguli școlare cu 16 puncte, din care reținem că înscrierea se făcea la 7 ani și numai în ultimele 3 zile ale fiecărei luni (înscrierea la început se făcea în tot anul școlar), tinerii se obligau să stea cel puțin 3—4 ani în școală, să-și cumpere cărți pentru clasa la care era găsit destoinic, să fie curați, să se țină corespondențe cu profesorul prin biletul săptămînal ; afară de cărți pentru scris să aibă și un ghiozdan ; pentru nerespectare să se aplice amenzi (straf) etc. Candidații de învățători trebuiau să stea în funcție 5 ani întregi, fără a putea demisiona în acest timp.

O nouă listă de învățători comunali se întocmește în aprilie 1845 după rotunjirea județului.⁵² În iunie 1845 erau 170 școli comunale și 3 139 școlari iar în școala normală erau 124 școlari și 179 candidați și 39 auditori.⁵³

Pe lîngă atîtea observații și date interesante, privind școlile comunale, profesorul Craiovescu ne-a lăsat și o descriere sugestivă a așezării și înfățișării lor în lumea satelor de atunci lie 1845, după rotunjirea județului.⁵² În iunie 1845 erau 120

„Mai toate clădirile de școli — spune el — se află așezate rău sau în mijlocul cîmpului, printre holde sau păduri sau pe lîngă cîrciumi și hanuri, mai toate sunt rău croite, rău lucrate și rău întreținute, adică fără curte, fără paznic, fără încuietori, slujind o mare parte din ele ori de grajduri pentru caii proprietarilor, precum cea de la Drăgoești din plaiul Novaci, ori de cocină pentru porcii săi, precum cea de la Broșteni, ori de casă pentru clacă de tors și dărăcit, precum cea de la Peșteana de Sus ori de lăcaș arendașilor precum cea de la Boia, ori de ambar de bucate precum cea de Brănești, ori în sfîrșit de obor pentru vitele fiecui, precum o mare parte dintre celelalte.

Mai toate se află hodorigite, în loc de pardoseală cu gropi printr-însele, fără geam, fără bănci, fără semicercuri,

din care abia se află cîte 2—3 și astea de lemn ; pe la cele mai multe locuri, sobele sunt fărîmate prin toate fără osebite, fumul după iarnă atît a înnegrit pereții tuturor încît abia se mai pot cunoaste dacă au fost vreodată albe, osebit de cele din plasa Gilortului, pe care acum găsim albindu-le ca să nu se cunoască afumătura".⁵⁴

Eforia trimite copie din acest raport sugestiv și la Departamentul din lăuntru.

Profesorul Craiovescu face observații interesante și pentru înclinarea satelor în scopuri școlare apreciind că unele sate au fost înclinate prea peste mîna, fiind ori prea departe unele de altele, ori despărțite cu gîrle, văi, lunci, păduri, care iarna sînt cu anevoie de străbătut, propunînd ca satele mai mari de 50 familii să facă școală deosebită iar cele mai mici să se unească cu sate mai învecinate.⁵⁵

Pensionatul de fete din Tg.-Jiu în verificarea profesorului Craioveanu

De la 1 septembrie 1845, Simeon Brîncovan, sîrb de nație Petre Popescu și Iosif Popescu, români din Banatul Timișoarei, împreună cu doamna Keler, de nație germană au venit în oraș la Tîrgu-Jiu și au mai luat cu ei și o femeie germană, guvernantă la paharnicul Ion Simbotean și au deschis la 11 octombrie 1845 un pensionat pentru creșterea fetelor.⁵⁶ Ocîrmuitorul județului le eliberase autorizație fără știrea Eforiei și verificarea științelor fiecăruia de către profesorul școlii.

Din raportul acestuia reiese că Simeon Brîncovean plecase între timp ; Petre Popescu, în baza a 4 atestate școlare, cunoștea limba franceză și germană, Iosif Popescu, limba română, ambii ar fi fost subînvățători la Pesta.

Keler n-a prezentat dovezi, dar ceilalți au spus că a fost guvernantă tot la Pesta.⁵⁷

În ianuarie 1846, la verificarea școlii din Tîrgu-Jiu de către N. Simonide, revizorul școlilor normale, pensionate de fete avea 9 școlărițe.⁵⁸

Profesorul Craiovescu scrie Eforiei că și-a atras critica lui Ion Simboteanu, fiindcă verificase actele personalului pensionatului.⁵⁹

LA ȘCOALA ELEMENTARĂ RADU VODĂ DIN BUCUREȘTI, DIN SEPTEMBRIE 1847 — FINELE LUI APRILIE 1848, CÎND ÎNCETEAZĂ DIN VIAȚĂ

La sfîrșitul lui iulie 1847, Al. N. Craiovescu e bolnav în București, în căutare de doctor și cu slabe speranțe de îndreptare.

Ajutor la școala din Tîrgu-Jiu lăsase pe Constantin Scorțan, subrevizorul plășii ocolului, ajutorul său de totdeauna.⁶⁰ Revine în Tîrgu-Jiu pe 17 septembrie 1847, dar acuzînd asprimea climei județului Gorj pentru îmbolnăvirea sa, solicită un post vacant la școlile elementare din Capitală, spre a se putea îngriji.⁶¹

Deplînge starea sub orice critică a clădirii școlii din Tîrgu-Jiu „rău urzită și rău lucrată”, după atîția ani încă neterminată.⁶²

La 6 octombrie 1847 Craiovescu nu mai e la Tîrgu-Jiu în locul său venind Dumitru Frumușan, iar în decembrie 1847 și G. Călinescu,⁶³ după ce D.T. Frumușanu, la cererea sa e numit la Cerneți, pe care „părinții copiilor îl regretă și copiii îl plîng”.⁶⁴

În 17 octombrie 1847 e numit la Tîrgu-Jiu și Mihai Georgescu, cu locuință în încăperile școlii.⁶⁵

La școala Radu Vodă din București, Craiovescu a fost profesor la clasa a II-a elementară, iar după răposarea sa, la finele lui aprilie 1848 — înainte de izbucnirea revoluției — în locul lui e numit Dimitrie Iarcu — de fel din Slatina — care înainte fusese profesor la școala de la Colțea⁶⁶ și care de la 1 septembrie 1848, trece profesor de clasa III la aceeași școală,⁶⁷ dar după înfrîngerea revoluției, va fi arestat și închis la Văcărești.

Dună redeschiderea școlilor de prin orașe în 1850—1851, școala Radu Vodă se evacuează de oștiri de care fusese ocupată în 1848 și devine școală militară în mai 1851.⁶⁸

Așa se încheie drumul prin viață și învățămînt al profesorului Al. N. Popescu (Craiovescu) despre care G. Poboran în Istoria Slatinei,⁶⁹ folosind mărturiile de la foștii elevi — afirmă că era „un bărbat înalt, foarte inteligent, un om integru și independent”. El învățase 5 clase umanoare la liceul Sf. Sava din București între 1821—1830. Inteligența lui i-o dovedesc rapoartele privind școlile din Olt și Gorj, pagini antologice de cronică școlară, iar integritatea, numeroasele șicane și persecuții venite din partea boierimii retrograde, reacționare

și buzive, care au mers pînă acolo că l-au silit să țină cursuri atît în Slatina cît și la Tîrgu-Jiu în niște construcții lucrute de mîntuială, cu speculă și mereu neterminate, fapt ce i-a măcinat sănătatea înainte de vreme.

N O T E

- 1 Vornicia din lăuntru 5390 I A/1838, f. 2.
- 2 Ibidem.
- 3 MCIP 6069/1838, f. 71—73.
- 4 Vornicia 5390/I A/1838, f. 15, 27, 64.
- 5 Ibidem, f. 66.
- 6 Ibidem.
- 7 Ibidem.
- 8 MCIP 3384/1840, f. 347—349.
- 9 Ibidem, f. 349—352.
- 10 Ibidem, f. 354.
- 11 Ibidem, f. 372.
- 12 Ibidem, f. 382.
- 13 MCIP 3387/1840, f. 176—179 și 158.
- 14 MCIP 3387/1840, f. 140, 158.
- 15 MCIP 3387/1840, f. 173.
- 16 Ibidem, d. 206, 208.
- 17 Ibid, f. 230—231.
- 18 Ibid, f. 231.
- 19 Ibid, f. 235.
- 20 Ibid, f. 257.
- 21 MCIP 1807/1844, f. 179.
- 22 MCIP 1290/1847, f. 62—75.
- 23 Ibid, f. 75.
- 24 MCIP 1478/1848, f. 51
- 25 Ibidem, f. 38, 48.
- 26 Ibid, f. 227
- 27 Ibid, f. 263.
- 28 Ibid, f. 335.
- 29 Ibid, f. 406.
- 30 Ibid, f. 437.
- 31 Ibid, f. 444.
- 32 Ibid, f. 469, 482.
- 33 MCIP 1807/1844, f. 32.
- 34 MCIP 1746/1845, f. 292.
- 35 Ibid, f. 323.
- 36 MCIP 1290/1847, f. 147.
- 37 D. Istorie: CCCXXXVIII/435.
- 38 MCIP 3387/1840, f. 278.
- 39 MCIP 3387/1840, f. 388.
- 40 Ibid, f. 277.
- 41 Ibid, f. 390.
- 42 Ibid, f. 409—431.

- 43 Ibid, d. 446 ; despre modificări în repartitia subvezitorilor școlari în decembrie 1845 și iulie 1846 ; MCIP 1746/1845, f. 232 și 310, când la plasa Ocoiului trece C. Scorțescu care era și ajutor profesorului Craiovescu.
- 44 Ibid, f. 507.
- 45 Ibid, f. 523.
- 46 MCIP 3387/1840, f. 508 ; MCIP 1807/18844, f. 2, 134, 195 ; MCIP 1746/1845, f. 122, 160, 184.
- 47 MCIP 1807/1844, f. 16, 18 (pentru culesul de vii).
- 48 Ibidem, f. 116.
- 49 Ibid, f. 168.
- 50 Ibid, f. 200.
- 51 MCIP 1746/1845, f. 20—22, 65.
- 52 MCIP 1746/1845, f. 68.
- 53 Ibid, f. 101.
- 54 MCIP 1746/1845, f. 126—127.
- 55 Ibid, f. 128.
- 56 MCIP 1746/1845, f. 149.
- 57 Ibid, f. 197—220.
- 58 Ibid, f. 234.
- 59 Ibid, f. 239.
- 60 MCIP 1290/1847, f. 62—63.
- 61 Ibidem, f. 75.
- 62 Ibid, f. 112.
- 63 Ibid, f. 79 și 85.
- 64 MCIP 1478/1847, f. 98, 100 și 103.
- 65 MCIP 1290/1847, f. 79.
- 66 MCIP 1478/1847, f. 116. Jurnalul din 1 mai 1848 al Eforiei.
- 67 Ibidem, f. 128.
- 68 MCIP 2080/1850, Vol. I, f. 83.
- 69 G. Poboran, Istoria Slatinei, 1908, p. 396. Istoricul Slatinei, 1901, p. 200 și Școala Ionașcu din Siatina, 1897, p. 20. I se mai spunea și Ch'oru, fiind beteag de un ochi. Candidații îi spuneau „d-l. Alecu”. (MCIP 3384/1840, f. 96).